

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS HÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 20 kor. | Negyed évre — — — 5 kor.
 Fél évre — — — 10 „ | Egyes szám ára — — — 40 fill.
 Nyúltér soronként 3 kor.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 ——— Megjelenik minden vasárnap. ———

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
 a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
 Kéziratok nem adóznak vissza.
 Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Előfizetési felhívás.

1919. január 1-ével lapunk VII. évfolyamába lépett. A szerény anyagi körülmények az előállításnak a háboru okozta drágasága dacára is igyekeztünk lapunkat fentartani s a vidéki sajtóra általánosságban is reánehézülő akadályokkal megküzdve, a köznek szolgálatába állani. Erőnkhez mérten igyekeztünk megállni helyünket s ebben t. előfizetőink támogatása nagyban segítségünkre volt.

A valódi értelemben vett szabadság, testvériség, egyenlőség diadalra jutásával a szociálizmus és demokratizmus egyik vivmánya lett a szabadsajtó, melyre e nehéz időkben fontos kötelességek, feladatok várnak.

Mindezeknek teljesítéséhez tisztelettel kérjük a közönség támogatását, hiszen enélkül nem lennének képesek lapunkat megjelentetni.

A vidéki hetilapok s így a hunyadmegyeiek is, közös megállapodással elhatározták, hogy az óriási mértékben emelkedett munkabérek és anyagárrakra való tekintettel a lapok előfizetési árát 1919. január 1-ével kezdődőleg évi 20 K-ra emelik. Ugy szintén a hirdetési árak is mérsékelten magasabbak lesznek.

Tisztelettel kérjük tehát lapunk t. előfizetőit, olvasóit, hogy ezt az ár-emelkedést a mai tényleges viszonyoknak megfelelő kényszerintézkedésnek vegyék, mert őszintén bevalljuk, hogy az utóbbi időkben a fennállott árak mellett csak ráfizetéssel tudtuk lapunkat megjelentetni remélve, hogy az előállítás eszközei olcsóbbak lesznek, ami — sajnos — nem történt meg.

Közönségünknek hálás köszönetet mondunk az eddigi szíves támogatásért s amidőn reméljük, hogy ez a jóindulatu támogatás jövőben, az újjáalakulás nagy és nehéz munkájában sem fog elmaradni, ígérjük, hogy hiven és igazságosan fogjuk a köz s így közös mindnyájunk érdekeit szolgálni, megvédeni.

Előfizetési árak: egész évre . . 20 K
 félévre . . . . 10 K
 negyedévre . . 5 K

Tisztelettel:

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE”
 kiadóhivatala és szerkesztősége.

Termőföldek megművelése.

Alig két hónap választ el attól az időtől, amikor kezdetét veszi a földműveléssel kapcsolatos mindenféle munka. Még benne vagyunk a télben, amely eddig enyhe s főleg záraz időjárásával az ez évi termés eredményeire nézve nem kecsegtet sok reménnyel, (ha csak ezután nem fog megváltozni s kellő csapadékkal, hóval, esővel megteremkenyíteni a talajt) de máris felvetődik a kérdés: vajon termőföldjeink megművelése körül nem lesznek-e olyan akadályok és hiányok, amelyek hátrányosan befolyásolnák a termelési eredményt s veszélyeztetnék a közélet zavaratlanságát?

A szinte négy és fél éven át dúló világháboru befejezésével a földművelő nép százazrei kerültek haza, az édes otthonba, de vajon a fegyverforgatásban megedzett karok felcserélve az öldöklő szerszámot a békés polgári munka eszközeivel, igyekezni fognak-e, hogy a termelés fokozásával, munkaerejük s szorgalmuk teljes kifejtésével az összlakosság élelmi szükségleteit úgy elégítsék ki, hogy a rendes békés polgári élet zavarnélküli tovább folyását biztosítsák?

A háborus-élet ezernyi sebet ejtett az emberiségen, melyeknek gyógyítása csak hosszú tempóban haladhat előre. A folyamatba tett béketárgyalások nemcsak az országok új határai, hanem számos olyan gazdasági, kereskedelmi kérdések felett fog végleg dönteni, melyek a népek életére, az általános közjóletre lesznek nagy és átalakító hatással. Ezer és ezer kérdés vár megoldásra, de ezek között legkimagaslóbb a termelés biztosítása.

A termés eredményeket az időjárások is nagymértékben befolyásolhatják, veszélyeztethetik, de a legnagyobb veszélyt a megmunkálatlanul maradt földek idézhetik elő. Egy esetleges általános inség csak szülőanyja lehet olyan bajoknak, melyek az emberiségre, a békére nehezen reperálható károkat zúdíthatnának. Éppen ezért már most — mig nem késő — igyekezzünk odahatni, hogy egy talpalatnyi termőföld se maradjon megdolgozatlanul.

A falusi földművelő népet már most kell rávezetni arra az igazságra, hogy

minden parlagon maradt föld ellenségévé válik majd a jövő télen, amikor az ők munkátlanságuk, hanyagságuk folytán előállható inség számon kéri tőlük mulasztásaikat.

Miként az iparos, kereskedő nemcsak a maga, hanem mások szükségleteit is igyekszik kielégíteni, éppen úgy a földművelő-gazdának is kötelessége a termelés fokozásával annyit produkálni, hogy feleslegéből jusson azoknak is, akik nem foglalkoznak földműveléssel.

A falusi földművelő nép ma pénzbőségben uszik s éppen ezért kettőzött erővel kell odahatni, hogy a föld megművelését ezen egyszerű, de érthető okból ne hanyagolja el.

A nép vezetőinek, hatóságoknak, s minden arra való tényezőknél a legnagyobb energiával kell latba vetniök magukat, hogy a földművelő nép, a tavaszi mezőgazdasági munkálatok megkezdése idejében teljes tudatában legyen annak, hogy a földek megművelése körüli hanyagsága, nem akarása milyen végzetes és veszélyes károkat, bajokat rejt magában.

Megkell értetni velük, hogy a béke áldásait csak úgy élvezhetik háboríthatatlanul, ha az inség, a nincs nem fogja a békés polgári életet felborítani. Minden földet bevetni s megművelni kell, mert a világkereskedelem még sokáig nem fog abba a háboru előtti állapotba jutni, hogy a feleslegeket az egyik világpiacról a másikra gyorsan eljuttassa.

De nemcsak a hivatásos földművelőkhöz szólunk, hanem azokhoz is, akik eddig nem foglalkoztak a föld megművelésével. Azoknak is szent kötelessége, hogy a birtokukban vagy bérletükben lévő földeket, kerteket bevegyék, megműveljék. Az iparos, a kereskedő, a hivatalnok — saját jól felfogott érdekében is — vegye kezébe a kapát, az ásót s kis földjét, kertjét művelje meg, hogy kamrája a jövő télen ürességével ne vádolhassa éhletlenségét.

Mindnyájunk közös érdeke, hogy elejét vegyük a földek megművelésének elhanyagolásával beállható gazdasági és szociális bajoknak.

Legyünk résen tehát s igyekezzünk szóval, tettel köztudatba vinni, hogy az eljövendő teljes béke gyümölcseit csak

ugy élvezhetjük, ha összes termőföldjeink — bevetve és megművelve — annyi termést adnak, hogy az inség és őszes következményei nem fogják megzavarhatni a polgári életrend békéjét.

Ifj. Szántó Károly.

Román megszállás alatt.

Uj hivatalfőnökök, tisztviselők.

Az imperium átvétele következtében az egyes hivatalokban beállott személyváltozásról közölt multkori tudósításunk nem volt teljes. Megemlítjük tehát, hogy a vármegyei árvaszék elnöke Borbáth Vilmos helyett Candrea Valér eddigi elnökhelyettes, a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség főnöke Knopf Árpád helyett Crisán Márk pü. számellenőr, az állami adóhivatal főnöke Retlegi Gyárfás főpénztárnok helyett Pop Márk a hátszegi állami adóhivatal volt főtisztje lett. Az alispáni hivatalban Kontz Aladár vármegyei irodaigazgató helyét Nicula János vármegyei irodatiszt, Kenderessy Gábor várm. iktató helyét Bragyán György várm. irodasegéd-tiszt-tel töltötték be. A dévai városházán folyó hó 15-én szólították eskütételre a tisztviselőket. A magyarok közül Nagy Béla ellenőr és Szeidelhoffer János számvevő tették le az esküt. A többi megtagadta.

Mosoiu tábornok újabb rendelete.

A napokban magyar, román és német nyelvű falragaszok hozták a lakosság tudomására az erdélyi román haderők főparancsnokának, Mosoiu tábornoknak legújabb rendeletét a volt magyar-osztrák katonákról, valamint a kémkedésről.

Eunek értelmében: 1. Az összes tisztek, altisztek és a legénységi állományhoz tartozó egyének, kik az osztrák-magyar hadsereghez tartoztak és mint nem román nemzetiségűek nem léptek be a román hadseregbe, kötelesek a rendes tartózkodási városukban tartózkodni. 2. Ugyanis olyan tisztek, akiknek a román hadsereg által elfoglalt területen anyagi és családi összeköttetések vannak, de más — az elfoglalt területen kívül eső városban kell tartózkodniok, ittmaradhatnak, ha erre a hadsereg és a közbiztonság parancsnokától, vagy az erdélyi hadsereg főparancsnokságától engedélyük van. 3. Azok, akik a fenti kötelezettségnek eleget nem tesznek, átadatnak a rögtönítélő bíróságnak és 6 hónapig terjedhető fogházzal lesznek megbüntetve. 4. Akik kémkedés büntetésében fognak találtatni, tudósításokat szereznek, az egyesült román királyság, a hadsereg, vagy a román királyi dinasztia ellen izgatnak, átadatnak a rögtönítélő bíróságnak és a haditörvények értelmében lesznek megbüntetve.

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE“ hetilap előfizetési ára:

Egész évre	— —	20 kor.
Fél évre	— —	10 kor.
Negyed évre	— —	5 kor.
Egyes szám ára	—	40 fill.

HIRDETÉSEK árszabály szerint.
NYILTTÉR soronként 3 kor.

Őszi mese.

Szobámba tévedt
Kicsiny falevél
Halk őszi hangon
Bús mesét mesél.

Messze távol egymástól
— Ezer mértföldre tán —
Éltek szép egymagukban
A fiú s a lány.
Kacagva járt a lány be
Kertet, erdőt, mezőt,
S messze tőle a fiú
Ugy megérezte őt.
A legszebb szál virágot
Sietve tépi le
S rohan, repül a lányhoz
Égő vággyal tele.
De a lány büszke kérni
S a fiú kérésre vár.
Elhal a virág, míg várnak
S őszre fordul a nyár.

Szobámba tévedt
Kicsiny falevél
Halk őszi hangon
Ily regét mesél.

Gábor Erzsé.

NAPI HIREK.

— **Áthelyezés.** A magyar vallás- és közoktatástügyi miniszter Csighy Sándor algyógyi elemi iskolai igazgató-tanítót ugyanilyen minőségben Ujpestre helyezte át. A távozó igazgató-tanító úgy az iskolaügy, valamint társadalmi téren is kiváló tevékenységet fejtett ki.

— **Nagyszeben telefonközpont.** Romániának Erdéllyel való telefon- és táviró összeköttetését Nagyszeben és Brassón át bonyolítják le. Az összeköttetés igazgatása Nagyszebenben történik.

— **Az ügyvédek megállapodása.** A forradalom kitörésekor az Ügyvédi Szövetség dévai tagjai abban állapodtak meg egymással, hogy egyes, nagyon sürgős és elodázhatatlan esetektől eltekintve egyelőre 1919. január 1-ig nem jelennek meg a bíróságnál és nem tárgyalnak. E megállapodás létesítésére az a körülmény vezette őket, hogy a renkívüli helyzet nem alkalmas arra, hogy állandó lelki izgalmak között szellemi tevékenységet fejtsenek ki. Most, hogy a román imperium bevezetésével megkezdődő nagy átalakulás még mindig folyamatban van, úgy találták, hogy az ügyvédi működés fonalának felvételére még mindig nem érkezett meg az alkalmas idő. Ennélfogva a dévai ügyvédek folyó hó 15-én tartott értekezletükön egyelőre 1919. február hó 15-ig fenntartották régi megállapodásukat.

— **Hátszeg város és a hátszegi járási közigazgatás átvétele** az ujonnan kinevezett román közigazgatási hatóságok által f. évi január hó 14-én, a román ujév napján folyt le. Az új polgármester dr. Seláru Emil az ottani román nemzeti tanács kíséretében d. e. 11 órakor megjelenén a városházán, az ott jelenlevő városi tisztviselőknek élükön Muzsnay Béla polgármesterrel, tudomására hozta, hogy Hunyadvármegye prefectusa dr. Vasinca Toma őt nevezte ki Hátszeg városába polgármesternek és ennek következtében felhívta Muzsnay Béla polgármestert a városi hivatal átadásra. Muzsnay Béla polgármester hivatkozván a magyar kormányra az ántánt hatalmakkal kötött fegyverszüneti szerződés feltételeire, melynek értelmében a meg-

szállott területeken a közigazgatás magyar marad, kijelentette, hogy nincs abban a helyzetben, hogy ennek a felhívásnak megfeleljen és tiltakozik a városi hivatal átvétele ellen. A volt polgármester válasza folytán az ujonnan kinevezett polgármester dr. Seláru Emil megjegyezte, hogy a bejelentett tiltakozást figyelembe nem veheti és előbb tett felhívását megismételvén, hozzá tette, hogy amennyiben a volt polgármester ennek eleget nem tenne, kénytelen lesz karhatalmat alkalmazni. Ezen kijelentését az új polgármesternek a volt polgármester erőszaknak vevén, a városi hivatal az új polgármesternek átadta, miről azután szabályszerű jegyzőkönyv készült el, melyet mind a két polgármester, a helyi román nemzeti tanács jelenvolt tagjai és a karhatalom képviselője Alexandrescu hadnagy is aláírták. Hasonló eljárás és nyilatkozatsere mellett folyt le a hivatal átvétele a járási főszolgabírói hivatalnál az új főszolgabíró dr. Hica János által Papp Ernő tb. főszolgabírótól. Itt az eskü letétel iránti nyilatkozatnak eddigelé megfelelt Bágya Zsigmond szolgabíró, Vitán Gábor városi számvevő és Oprea Miklós alsószilvási körjegyző. Ugy az új polgármester, mint az új főszolgabíró másnap megkezdték rendes hivatali működésüket.

— **Irodamegnyitás.** Dr. Martini Ágoston helybeli ügyvéd négy és fél évi katonai szolgálat után hazatérve, ügyvédi irodáját Szászvároson, Fötér 3. szám alatt újból megnyitotta. 178 1-3

— **Jótekonycélu műsoros-estély.** A helybeli Iparos Ifjuság február 8-án (szombaton) a Centrál-szálló disztermében jótekonycélu műsoros-estélyt rendez. Az előkészületek nagyban folynak. A részletes műsort jövő számunkban fogjuk közölni.

— **Román prefekturák.** A nagyszebeni román kormányzótanács a mi megyénkkel egyidejűleg még kilenc megyében szervezett prefekturákat. Vasinca Tamás dr. hunyadmegyei prefektus kinevezésével egyszerre a következő prefektusi kinevezések történtek: Fogarasmegyében Vasu Oktavián dr., Alsófehérmegyében Popu János dr., Tordaaranyosmegyében Chirtop Zosim dr., Besztercenaszód-megyében Tripon Gábor dr., Szolnokdobokamegyében Miháli Tivadar, Szebenmegyében Comsa Miklós dr., Kisküküllőmegyében Calutiu Martian dr., Nagyküküllőmegyében Román Dénes dr. és Marostordavármegyében Vescán János dr. lett a megyefő. Az eddigi megállapodások szerint a megyék közigazgatási beosztása a régi marad s nem változnak a megyék székhelyei sem.

— **A péterfalvi papírgyár újra működik.** Erdély nyomdaiparát hosszú idő óta fenyegeti a papirhiány veszedelme. Különösen ujságpapirban van nagy hiány, aminek legfőbb oka, hogy a magyar gyárak nem működnek s a külfölddel megszünt az összeköttetésünk. A budapesti papírközpont hosszú ideig Svédországból szerezte be szükségletét s lapjainkat is ezen nyomják. Svédország nem szállít azonban több papirt s így a magyar nyomdaipar teljesen a belföldi gyárprodukción van utalva. A péterfalvi papírgyár volt elsősorban az, mely ujságpapírost gyártott. Ezt a gyárat azonban a háború teljesen tönkretette s már hosszabb idő óta beszüntette a működését. Az utóbbi hónapokban sikerült a gyárat újra üzemképessé tenni s így az már ujságpapírt is gyárthat. A gyár különben a nagyszebeni román kormányzótanács felügyelete alatt áll, mely a papírszükséglet nyilvántartására és biztosítására külön ügyosztályt állított fel.

Rendelet az ipari berendezések őrzésére vonatkozólag. Aki az ipari berendezéseket szándékosan megrongálja, részben vagy teljesen hasznavehetetlenné teszi, vagy ezt megtenni száneékozik, 10 évig terjedhető fogházzal büntetetik. Ezenkívül 50,000 Lei-ig terjedhető bírság, valamint az összes okozott károk megtérítése is alkalmazható. Az erkölcsi bűnösök kettős büntetéssel lesznek sújtva. A fentnevezett ügyekben a hadosztályok rögtönítélő bíróságai illetékesek ítélni. Az erdélyi hadsereg főparancsnoka: Moşoiu tábornok.

— **Házasság.** Pap Dániel helybeli asztalos-mester f. hó 19-én tartotta esküvőjét Bokor Katica urleánnyal Szászsebesen.

— **Pótkávé a szőlőtörkölyből.** A „hadi-pótkávék” helyettesítésére mint jobb, olcsóbb pótkávét ajánlják a következők: Szüreteléskor a visszamaradt és kisajtolt törkölyt hidegvízben kimossuk, kimosás után leforrázzuk. Leforrázás után teljesen megszáritjuk s szárítás után megpörköljük, mint a kávé szokás. Ezt az anyagot érett fűgével kell összegyurni. Ez lesz a pótkávé egyik alkotórésze. A másik pedig tiszta szárított szőlőmagból készül, még pedig úgy, hogy a szőlőmagot megpörköljük, porráőröljük és az őrlött szőlőmagból 9 részt, az előbbi fűgés törkölyből 1 részt véve összekeverjük, pótkávé módjára kifőzzük és használjuk. Allítás szerint olcsóbb, jobb értékesebb és táplálóbb pótkávét nyerünk így minden eddigi pótkávéval. A pörkölt, őrlött szőlőmagot lehet pörkölt, őrlött árpával vagy rozssal is keverni, ez is jobb, olcsóbb és táplálóbb az eddigi pótkávéknál.

— **Nagyszebeni menetrend.** (Városunkból s a környékről sokan utaznak Nagyszebenbe s így a menetrend leközlésével a köznek véllünk szolgálatot tenni). Érkezik Nagyszebenbe. Kiskapus felől minden nap d. e. 11.35, Kiskapus felől minden nap este 10.05, Vöröstoronyról minden nap este 7 órakor, Alvinc felől minden nap este 7.30, Fogaras felől minden nap d. u. 12.23, Segesvárról kedd, csütört., szomb. d. u. 7.00, Nagydisznódról minden nap reggel 7.00. Indul Nagyszebenből Kiskapus felé minden nap reggel 6.20, Kiskapus felé minden nap d. u. 4.02, Vöröstorony felé minden nap d. e. 7.04, Alvinc felé minden nap reggel 8.00, Fogaras felé minden nap d. e. 8.47, Segesvárra hétfő, szerda, péntek d. e. 7.40, Nagydisznódra minden nap d. e. 5.23. A Verestorony felé és felől naponként közlekedő vonatok a romániai Rimnik-Vulceaig mennek és onnan közvetlen összeköttetése van Bukarestbe.

— **Halálozás.** Almasescu Tribun György dévai államépítészeti mérnök e hó 17-én pénteken éjjel, hosszas szenvedés után meghalt.

— **Román csendőrség Déván.** A román megszálló csapatok parancsnoksága az elmúlt hét folyamán Déván is megszervezte a csendőrséget, hogy a város nyugalma és közbiztonsága ezáltal is jobban biztosítva legyen. A csendőrség már akcióba is lépett és éber figyelemmel teljesíti a reá kiszabott kötelességet.

— **Fehérnemű és ruhaszabászati tanfolyam.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a női ipariskolában 1919. január 27-én ingyenes fehérnemű és ruhaszabászati rajztanfolyam kezdődik, hadiárva, hadiözvegyek, hadifogságban levők hozzátartozói és olyan varrónők részére, kik kenyérkereset céljából óhajtják a szabást megtanulni. A tanfolyam a délutáni vagy esti órákban tartatik meg. Bővebb felvilágosítást nyújt a női ipariskola igazgatósága, Petőfi-u. 13. szám.

— **A „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.”** melynek külön könyv- és papirkereskedése is van — amint már megírtuk — alaptőkéjét 25000 K-ról 50000 K-ra emelte fel újabb 500 drb. à 50 K névértékű részvény kibocsátásával. A virágzó részvénytársaság új részvényei 100 K-ás árfolyamban már mind elhelyezést nyertek. Az új részvényeket az új tulajdonosok nemsokára megfogják kapni. Az átvétel idejét külön értesítéssel fogják tudatni.

— **Mególcult a tűzifa.** A szokatlanul enyhe időjárás folytán a tűzifában a kereslet megcsappant s így érthető, hogy a nagyobb kínálat folytán az árak — bár csak mérsékelten — estek.

— **Nyilvános nyugtázás.** Január 11-én rendezett fillér-estélyen a következők voltak szívesek felültizetni: Bede Sándor 25, Veisz József 17, Braskovicza Traján, Szabó Kálmán, N. N., Bocz Soma, Vlád Viktor 7—7, ifj. Szántó Károly, Wachel Frigyes, Ditrich S., Baum S. 5—5, dr. Dénes I. 20, Kasztaján, Müllerné, N. N., Maksay A., Szt.-F.-zárda 4—4, dr. Tóth E., Ájben A. és Géza, Felcser V., N. N., Réthy I., N. N. 3—3, Gruja F., Várczeka V., N. N., N. N., Györfy J. 2—2, Solymosy I, Dreznánd I, Deák A. 8, összes bevétel 777, kiadás 668, tisztajövedelem 109 K, fogadják ezuton is a rendezőség hálás köszönetét.

J. SZÉKELY

saját kikészítésű bőr- és szőrmekereskedése
Szászváros, Főtér 2. sz.

Vesz és elad nagyban és kicsinyben mindenféle szőrmébőröket. Gépekkel felszerelt műhelyben elvállal kikészítésre bármilyen vadbőröket, melynek tartósságáért szavatol, továbbá minden e szakmába vágó férfi és női munkákat, javításokat és átalakításokat is.

Raktáron készen kaphatók: Gallérok, muffok, 168 női sapkák stb. 3—6

— **A három rejtélyes idegen.** Deminyeszk Juonné vulkáni lakosnál mult hó 17-én 3 idegen kért éjjeli szállást. A 3 idegen paraszt eladta, hogy Romániából bocskort és báránybőrmellényeket hoztak volt eladásra Petrozsénybe és most hazafelé tartanak. Deminyeszk Juonné szállást adott az idegeneknek és meg is vendégelte őket. Korán reggel felkelt és lámpafény mellett harisnyát kötött a háziaszszony. A 3 idegen is fölkelte és utra készült. Egyszerre csak az egyik vendég elstíti fegyverét. Az egyik társa nyomban összerogy és meghal, a másik pedig súlyos sérüléseket szenvedett. A fegyveres idegen elmenekült. A vizsgálat folyik.

— **Figyelmeztetés.** A spanyol-járvány után a kiütéses tifusz kezd lábrakapni s Budapesten már számos áldozata is van e betegségnek. E betegség elleni védekezésre vonatkozó régebben kiadott utasítások pontos betartására ezuton is figyelmeztetjük a közönséget. E betegséget főleg a ruhatetek terjesztik, miért is a tisztaságra és tisztálkodásra a legnagyobb gond fordítandó. Gyanus megbetegedéseket azonnal be kell jelenteni a hatóságoknak, a beteget pedig azonnal kell különíteni, nehogy másokat is megfertőzzön.

— **A lovak farkának csonkítása.** Ismeretes, hogy Északamerikai egyes intézményeivel vezető szerepet visz az állatvédelmi mozgalmakban. Így például Massachusetts államban már régen törvényt hoztak a lovak farkcsonkítása ellen, hogy ezt az esztelen és szivtelen divatot eltiltsák. E büntető törvény következőleg rendelkezik: „72. §. Ki egy lónak farkcsontját farkrövidítés céljából levágja, aki ezt megparancsolja, vagy tudva a birtokon, amelynek birtokosa vagy bérlője megengedi, vagy aki ilyen csonkításnál segédkezik vagy jelen van, azt egy évig terjedhető fogházzal, vagy 100—300 dollárnyi pénzbüntetéssel büntetik. Ha egy birtokon, vagy egy egyén felügyelete alatt olyan lovat találunk, melynek farkcsonkításból származó begyógyulatlan sebé van, akkor ez a tény e törvény elleni kihágás bizonyítékának minősítendő”. Különös, hogy ezenkívül csak két európai államban van hasonló törvény, u. m. Angliában és Svájcban. A zürichi polgármester nem régen egy farkcsonkítót 200 frank pénzbüntetésre ítélte el.

— **Vonatok érkezése — Szászvároson.** Brassó felől érkezik 609 sz. személyvonat d. u. 1 óra 29 perckor, 611. sz. személyvonat este 8 óra 51 perckor. (Ez a 611. sz. vonat csak Marosillyéig megy.) Budapest felől érkezik: 610. sz. személyvonat d. u. 2 óra 03 perckor, 612. sz. személyvonat reggel 5 óra 02 perckor. Árufelvétel szünetel, személy és express podgyaszt felvesznek.

— **Házi cenzura.** Egy férj meséli: A dolog ott kezdődik, hogy a mi „háztartásbeli alkalmazottaink” (értsd: egy szobaleány és egy szakácsné) kulturált lények. Minden este bejönnek hozzám a szobába és a kiolvasott újságot kiviszik a konyhába. Ezt már úgy megszoktam, mint ahogy már az elsőtől ételbe beletörődtem. Tegnap azonban egy egészen különös dolog történt. Vacsora után, még mielőtt a szobaleány az újságért bejött volna, a feleségem megfogott egy ollót és egy nagy darabot kikanyarított a reggeli újságomból. Mit csinálsz? — kérdeztem rémülten — Hát kérlek — felelte bájos nőm — ezek a lapok nagyon buták. Ma is egy nagy cikket irnak, hogy „Cselédmizéria a városban” és hogy „Nem lehet cselédet kapni”. Csak belátod, hogy ezeket az írásokat ki kell a lapból cenzuráznom.

— Pénzintézetek, részvénytársaságok s más nyilvános számadásra kötelezett vállalatok t. igazgatóságát az évről évre álltával tisztelettel felkérjük, hogy b. intézetük közgyűlési meghívóit, mérlegét — midőn annak közzététele időszertű lesz — lapunk részére feladni kegyeskedjenek. Hirdetési áraink szolidak, gyors és pontos elintézés. Tisztelettel: a „Szászváros és Vidéke“ kiadóhivatala.

NYILTTÉR.*)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon ismerőseinknek, akik felejtethetetlen nővéremnek a temetésén részt vettek, részvényt nyilvánításukért ezúton mondok köszönetet!

Schumacher Agostné.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményért nem vállal felelősséget a Szerk.

KÖZGAZDASÁG.

A szászvárosi mûmalom üzembehelyezése.

A helybeli állomás közelében lévő mûmalom ma nincsen üzemben, ami a városi lakosságnak kárára van, mivel finomabb liszt nyerése céljából idegen helyre kell vinnie őrleendőit. A malmot sokan megvették vagy bérbe vennék, ha a város az őrlési-vám szedését engedélyezné ott. Tudtunkkal a Schneider és Társa bencenci mûmalom tulajdonosok hajlandók volnának a malmot üzembe helyezni, ha a város a vámszedési jog tekintetében kérésüket teljesítené. A városi malmok — úgy véljük — nem szenvednének kárt, mert lakosságunk a finom lisztet eddig is a bencenci mûmalomban nyerte. A város közönsége pedig csak nyer vele, mert sok szállítási költséget takarítana meg. Schneider és Társa cég, ha a város kérésüket teljesíti, bencenci mûmalmukból a finom liszt őrléséhez szükséges összes berendezésüket áthozná Szászvárosra s bencenci malmukat egyszerű őrlésre rendeznék be. Mindenesetre üdvös dolog volna e kérdést úgy megoldani, hogy úgy a város mint a lakosság érdekeinek teljes megvédésével a szünetelő mûmalom üzembe helyezzék.

Borászat.

A nyulósság. A nyulósság inkább észlelhető betegsége a gyenge, kevés szeszt tartalmazó fehér bornak, — vörös bornál alig fordul elő. A nyulósságot is oly élesztőféle, a nyákélesztő okozza, mely a tökéletlenül erjedt mustban, rendszeren tavasszal vagy nyáron a megmaradt cukrot nyákos anyaggá változtatja.

A nyulós bor homályos-zavaros és nyálkás sűrűségű, a pohárba öntéskor nem úgy folyik, mint a rendes bor, vagy víz, hanem mint az olaj. A bor zamatja és ize a baj kezdetén nem változik, de később már kellemetlen lesz.

Ha idejében hozzálátunk a baj elhárításához, a bor teljesen jó minőségű lehet. Javítása abból áll, hogy a nyulósodó bort, a már ismert módon mgszellőztetjük, friss borélesztővel összekeverjük s erjesztéssel a még meglevő cukrot szeszszé alakítjuk. Az erjedés megszűnével, a seprő leülepedése után a bort csersavval és zselatinnal kell megderíteni.

Sok esetben megelőzzük a nyulósságot, ha a mustot 6—10 óráig a törkölyén állni hagyjuk, hogy csersavat vegyen fel; azután arra kell törekednünk, hogy a must tökéletes erjedésen menjen át s a benne levő cukor szeszszé alakuljon át.

VIDÉKI

előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy hátralékaikat beküldeni, előfizetéseiket postafordultával megújítani sziveskedjenek, mert ellenesetben — legnagyobb sajnálatunkra bár — kénytelenek leszünk lapunk további küldését jelen számmal beszüntetni.

Kiváló tisztelettel:

A kiadóhivatal.

Fuvarozás. Kocsi a vasuti állomáshoz és vidékre olcsó árban kapható a „Korona“ vendéglőben.

169

3—3

Szászvároson (Országút) egy lakóház üzlethelyiséggel, korcsmával, gazdasági udvarral, nagy kerttel stb. szabad kézből eladó. Bővebbet e lap szerkesztőségében.

166 3—

Hirdetések jutányos árban — felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Szászvárosi Könyvnyomda
Részvény-Társaság

elvállalja bármilyen mű nyomtatványok, részvények, művek, folyóiratok, stb. legmodernebb stilszerű előállítását, ennek

Könyv és papírkereskedése

bővelkedik a legnagyobb választékban irodai, iskolai kellékekben, folyóiratok, valamint az irodalom legjobb műveiben stb. a legjutányosabb árak mellett

Bérbevételre keresek lakatos mûhelyem részére megfelelő helyiséget esetleg magánlakással kapcsolatban. Ajánlatok Graffius Adolf Szászváros, főtér címre küldendők.

172

2—3

Eladó alig használt 3 rend finom úri férfi ruha (1 fekete salon, 1 téli és 1 nyári) és egy fekete astrakán galéros férfi teli kabát. Megtekinthető Szászváros, Romoszi-utca 3. sz. alatt.

173

2—3

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság“ **könyv- és papírkereskedésébe** egy **ügyes fiú**, ki legalább 2 gimn. osztályt végzett és magyarul, németül és románul beszél, **tanulónak** azonnal felvétetik.

MOSER LAJOS FŐFEGYVERMŰVES

175

Elvállal mindennemű lakatos, rézműves és puskaművesi munkákat, villanyvilágítási felszereléseket, fürdő berendezéseket, kuttak és varrógép javításokat stb.

1—3

Varga-utca 26. vagy Kereszt-utca 2.

ÉRTESÍTÉS!

167

3—4

△
Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy lakásomon Romoszi-ut 23. sz. a. (Hazatschek-féle házban) elvállalok mindennemű eszaka vágó férfi és női **német-szűcs** munkák készítését, javítását és átalakítását a legjutányosabb árban.
Szives pártfogást kér **Ormingyán Miklósné,** német szűcs.

Pártoljuk a helyi ipart!

<p>Treuer Sándor kávé, vendéglős és cukrász Szászváros, Főtér. Naponta frissen csapolt Dréher-sör, küküllő-menti borok, izletes sütemények. Az ifjuság találkozó helye.</p>	<p>Kovács József úri és női cipész Sörház-utca 4. sz.</p>	<p>Hemmen András elsőrendű higienikus borbély- és fodrász-terme Vásártér. Tiszta és pontos kiszolgálás biztosított.</p>
<p>NAGY SÁNDOR úri és női cipész Városháztér.</p>	<p>CSÉCH ALAJOS esztergályos Országút.</p>	<p>KOHN JÓZSEF férfi és női cipész Főtér.</p>
<p>WACHEL FRIGYES borbély- és fodrász-terme Vásártér.</p>	<p>Ájben Géza úri kalapkészítő Szászváros, Füzfa-utca 34. sz. Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat: festést, vasalást, javítást és átalakítást jutányos árban.</p>	<p>GAUGER FRIGYES kovács- és kerékgyártómester Kovács-utca 3. szám.</p>
<p>HIRSCH IGNÁC úri és női cipész Hegy-utca 3. szám.</p>	<p>MOJSZE MIKLÓS férfi szabó üzlete Varga-utca 2. szám.</p>	<p>PÁRIS ALBERT épület- és butor-asztalos Kistimár-utca 4. sz.</p>
<p>Hegedüs Lajos épület- és finom butor-asztalos Galamb-utca 5. sz.</p>	<p style="text-align: center;">Kiadó.</p>	<p>MOLNÁR JÁNOS férfi szabó üzlete. Városháza-tér.</p>